

**ABDULLA AVLONIY ASARLARI ASOSIDA TARBİYA DARSLARINI
LOYİHALASH TEXNOLOGİYASI****Egamqulova Dilsevar Ebodulla qizi***Toshkent Kimyo Xalqaro Universiteti 2-kurs magistranti**egamqulovadilseva@gmail.com*

Anatatsiya: Ushbu maqolaning maqsadi Abdulla Avloniy asarlari asosida tarbiya darslarini samarali loyihalash texnologiyasini aniqlash va ishlab chiqishdan iborat. Maqolada Avloniy asarlarining pedagogik salohiyati tahlil qilinib, ularning tarbiya jarayoniga tatbiq etilish usullari o'rganiladi. Ushbu bobda tadqiqotning asosiy maqsadlari belgilab beriladi va kelgusida fan metodologiyasi doirasida Avloniy asarlari asosida dars rejalarini yaratish yo'llari ko'rib chiqiladi. Bu esa, tarbiya jarayonini yanada samarali qilish, o'quvchilarda axloqiy va ma'naviy qadriyatlarni shakllantirishga xizmat qiladi.

Kalit so'zlar: Abdulla Avloniy, texnologiya, pedagogika, fan, metodologiya, tarbiya, dars, o'quvchilar, axloq, ma'naviy qadriyatlar.

Abstract: The purpose of this article is to identify and develop an effective technology for designing moral education lessons based on the works of Abdulla Avloniy. The article analyzes the pedagogical potential of Avloniy's works and examines the methods of their application in the educational process. This section defines the main objectives of the research and considers ways to create lesson plans based on Avloniy's works within the framework of educational methodology. This, in turn, serves to enhance the effectiveness of the moral education process and to foster moral and spiritual values in students.

Keywords: Abdulla Avloniy, technology, pedagogy, science, methodology, moral education, lesson, students, morality, spiritual values.

KIRISH

Abdulla Avloniy o'zbek adabiyoti va ta'lim sohasining muhim shaxslaridan biri hisoblanadi. U nafaqat taniqli yozuvchi va olim, balki ta'lim tizimini rivojlantirishda ham katta xizmat qilgan. Avloniy ijodida tarbiyaviy muhimlikka ega bo'lgan asarlar ko'p, ular yosh avlodni ma'naviy va bilimli qilishga qaratilgan. Uning asarlari pedagogik asoslarni mustahkamlash, o'quv jarayonlarini samarali tashkil etish va ta'limda yangi texnologiyalarni qo'llash uchun zamin yaratadi. Shu sababli, Abdulla Avloniy ijodi o'zbek tarbiyasi va ta'limi uchun nihoyatda dolzarb va qadrlidir.

Abdulla Avloniy asarlarining yozilish davri O'zbekiston hududida ijtimoiy, siyosiy va madaniy o'zgarishlar bilan kechgan. Bu davrda mamlakatda milliy uyg'onish, madaniy merosni tiklash va ta'lim tizimini rivojlantirishga katta e'tibor

qaratilgan. Shuningdek, Rossiya imperiyasi ta'sirida hamda Islom madaniyati va milliy qadriyatlar orasidagi muvozanatni saqlash masalalari dolzarb edi. Bu tarixiy va madaniy fon Avloniy ijodining asosiy tarbiyaviy tamoyillarini shakllantirdi: u milliy e'tiqodni, ta'limdagi bilim va axloqiy qadriyatlarning uzviyligini targ'ib etdi. Natijada, uning pedagogik falsafasida milliy an'analar bilan zamonaviy ta'lim uslublari uyg'unlashib, o'smirlarning barkamol va vatanparvar shaxs sifatida tarbiyalanishiga yo'naltirilgan tizim yaratilgan.

Abdulla Avloniy ijodi asosan tarbiya va axloq-odob masalalariga chuqur e'tibor qaratgan. Uning asarlarida vatanparvarlik, halollik, mehnatsevarlik va insoniylik kabi yuksak axloqiy qadriyatlar doimiy ravishda ko'rsatib o'tiladi. Shuningdek, Avloniy o'qituvchi va tarbiyachi sifatida yosh avlodning ma'naviy kamoloti, bilim olishga bo'lgan yuksak intilishi va yurakdagi sof niyatlarni o'stirishga katta ahamiyat bergan. U tarbiya jarayonida ota-ona va muallimlarning o'rni, jamiyatdagi axloqiy me'yorlar va milliy qadriyatlarni asarlarida o'ziga xos tarzda aks ettirgan. Shu bilan birga, uning asarlarida yoshlarga do'stlik, sabr-toqat, mehr-muhabbat kabi insoniy fazilatlarni tarbiyalashga qaratilgan chuqur falsafiy g'oyalar mujassam.

Abdulla Avloniy asarlari zamonaviy tarbiya va ta'lim jarayonlarida muhim axloqiy va pedagogik tamoyillar manbai sifatida xizmat qiladi. Uning ijodida insonning ma'naviy kamolini oshirish, bilimni ahamiyatini targ'ib qilish, mehnatga hurmat, va milliy qadriyatlarni asrash kabi asosiy pedagogik printsiplar mujassamdir. Avloniy asarlarida tarbiyalash jarayonida shaxsning barkamolligi, halollik, vatanparvarlik ruhini shakllantirishga katta urg'u berilgan. Shu bilan birga, u ta'limning intellektual va ma'naviy jihatlarini uyg'unlashtirish, yoshlarni ilm-fan va madaniyatga muhabbat bilan yondashishga undashga alohida e'tibor qaratadi. Bu tamoyillar hozirgi kunda ham ta'lim texnologiyalarini ishlab chiqishda muhim baza bo'lib xizmat qiladi, chunki ular yosh avlodni oqilona, ma'naviy barkamollikka ega, milliy va umuminsoniy qadriyatlar bilan boyitilgan shaxs sifatida tarbiyalash imkonini beradi.

1. Vatanparvarlik – bolalarni o'z vatanini sevishtga, uni asrashga undaydi.
2. Halollik – hayotda doimo rostgo'y va ishonchli bo'lishni targ'ib etadi.
3. Mehnatsevarlik – mehnat qilishning ahamiyati va mehnatdan zavqlanishni o'rgatadi.
4. Bilimga hurmat – ilmga intilish, bilim olish va uni qadrlash tamoyillarini shakllantiradi.
5. Oila va jamiyat qadriyatlari – oilaviy va ijtimoiy mas'uliyatni anglashga yordam beradi.
6. Fidoyilik – umumiy maqsadlar yo'lida fidoyi bo'lishni o'rgatadi.
7. Adolatparvarlik – adolat va tenglik tamoyillarini ifodalaydi.

Abdulla Avloniyning tarbiyaviy merosi

*Abdulla Avloniy*ning adabiy merosi o'quvchilarning axloqiy va ma'naviy asoslarini shakllantirishda muhim ahamiyatga ega. Uning asarlari nafaqat madaniy boylik sifatida qadrlanadi, balki o'zbek ta'lim an'analari orqali tarbiya jarayonida davomiy ta'sir ko'rsatadi. Shunday qilib, Avloniy ijodi yosh avlodning vatanparvarlik, insonparvarlik va halollik kabi qadriyatlarni egallashida asosiy rol o'ynaydi.

Abdulla Avloniy ijodining tarbiyaviy asoslari zamonaviy ta'lim jarayonida shaxs tarbiyasining muhim omili sifatida e'tirof etiladi. Ularning eng asosiy tomoni - talabalarda tanqidiy fikrlash qobiliyatini shakllantirishga qaratilgan pedagogik yondashuvlardir. Avloniy o'quvchilarning faolligini rag'batlantiruvchi dars metodlarini qo'llash orqali, ularning mustaqil fikrlashi va o'z fikrlarini ifodalash qobiliyatini oshirishga xizmat qilgan. Shu bilan birga, Avloniy ijodi shaxsning ma'naviy, ruhiy va aqliy jihatlarini birgalikda rivojlantirish orqali ularni barcha qirralari bilan yetuk insonlar sifatida tarbiyalashga asoslangan. Bu esa, o'z navbatida, nafaqat bilimli balki, jamiyat uchun mas'uliyatli va tanqidiy fikr yurita oladigan shaxslarning shakllanishini ta'minlaydi.

Tarbiya darslarini loyihalash metodikasi ta'lim jarayonining samaradorligini oshirish, talabalarning ma'naviy-axloqiy rivojlanishini ta'minlash uchun muhim ahamiyatga ega. Bu metodika dars mazmunini, maqsad va vazifalarni aniqlash, o'quvchilar faolligi va mustaqilligini oshirishga qaratilgan usullarni qo'llash orqali tarbiya jarayonini tizimli va rejalashtirilgan tarzda tashkil etishni nazarda tutadi. Abdulla Avloniy asarlaridagi ma'naviy-axloqiy qadriyatlarni asos qilib olib, tarbiya darslarini loyihalash aholining milliy va madaniy xususiyatlarini hisobga olgan holda amalga oshiriladi. Shu tariqa, metodika talaba shaxsining ijtimoiy muhitda faol va mas'uliyatli shaxs sifatida shakllanishini ta'minlaydi va ta'limda uzluksizlikni ta'minlovchi muhim omil hisoblanadi.

Tarbiya darslarini loyihalashning asosiy tamoyillari aniq maqsadlar qo'yish, dars mazmunini maqsadga muvofiq tanlash va pedagogik yondashuvlarni to'g'ri belgilashdan iborat. Dars rejasini tuzishda avvalo ta'lim jarayonining asosiy maqsadlari aniqlanadi, bu o'quvchilarning tarbiyaviy ko'nikma va qadriyatlarni shakllantirishga yo'naltirilgan bo'lishi lozim. Keyingi bosqichda dars mazmuni, ya'ni mavzu va uni o'zida mujassamlashtirgan ma'lumotlar diqqat bilan tanlanadi, bunda Abdulla Avloniy asarlarining tarbiyaviy ahamiyati hisobga olinadi. So'ngra

pedagogik metod va usullar, jumladan interfaol va ko'rgazmali darslar, muhokamalar, va jamoaviy ishlar kabi tarbiya jarayonida samarali usullar qo'llaniladi. Shu tarzda, tarbiya darslarini loyihalash o'quvchilarning aqliy, ma'naviy va ijtimoiy rivojlanishini to'liq ta'minlovchi, maqsadga muvofiq va metodologik jihatdan puxta asoslangan jarayon sifatida amalga oshiriladi.

Talabalar tahlili va ehtiyojlarni baholash tarbiya darslarini samarali loyihalashda asosiy o'rin tutadi. Ushbu jarayon orqali o'qituvchi o'quvchilarning rivojlanish darajasi, qobiliyatlari, qiziqishlari va madaniyati haqida to'liq tasavvur hosil qiladi. Bu esa dars mazmuni va metodikasini ularning ehtiyoj va imkoniyatlariga moslashtirishga yordam beradi. Abdulla Avloniy asarlari asosida tarbiya darslarini loyihalashda ayniqsa, o'quvchilarning milliy qadriyatlar va an'anaviy madaniyatga bo'lgan munosabatini hisobga olish muhimdir. Talabalar tahlili yordamida darslar interaktiv, qiziqarli va maqsadga muvofiq bo'lib, ularning ijtimoiy hamda shaxsiy rivojlanishiga xizmat qiladi. Shunday qilib, ehtiyojlarni baholash va talabalar xususiyatlarini chuqur o'rganish tarbiya jarayonining samarali va maqsadga muvofiq tashkil etilishiga xizmat qiladi.

8. Ta'limiy maqsadlarni aniqlash: Tarbiya darslarining asosiy maqsadlari va vazifalari aniqlanadi.
9. Mos keluvchi mazmunni tanlash: Abdulla Avloniy asarlaridan foydalangan holda dars mazmuni tanlanadi.
10. Metod va texnikalarni tanlash: Tarbiyaviy maqsadlarga mos keladigan o'quv metodlari va usullarini belgilash.
11. Faoliyatlarni tashkil etish: Talabalar faoliyatini samarali tashkil etish hamda o'zaro munosabatlarni yo'lga qo'yish.
12. Baholash vositalarini tayyorlash: Tarbiya samaradorligini baholash uchun aniq va maqbul baholash vositalarini ishlab chiqish.

Tarbiya darslarini loyihalashda turli o'qitish usullari va ta'lim texnikalarining samarali qo'llanilishi muhim ahamiyatga ega. Xususan, hikoya qilish usuli o'quvchilarning diqqatini jalb qilish hamda axloqiy va ma'naviy qadriyatlarni yetkazishda kuchli vosita hisoblanadi. Munozaralar orqali talabalar o'z fikrlarini erkin ifoda etishga, muammoni chuqurroq anglashga va boshqalar bilan muloqot qilishga o'rgatiladi. Rolli o'yinlar esa hayotiy vaziyatlarni ko'rsatib berish va ularni amalda qo'llash imkonini beradi, bu esa o'quvchilarni faollashtiradi va mas'uliyat hissini shakllantiradi. Reflektiv mashqlar (tahliliy fikrlashga yo'naltirilgan vazifalar) o'quvchilarning ichki dunyosini chuqurroq o'rganishga, o'z harakatlari va qarorlari haqida fikr yuritishga undaydi. Bularning barchasi Abdulla Avloniy asarlari asosida olib boriladigan tarbiya darslarini yanada samarali, chuqur va ma'naviy jihatdan boy qilishga xizmat qiladi.

ASOSIY QISM

Tarbiya darslarini loyihalash jarayonida baholash va fikr-mulohaza mexanizmlarini integratsiyalash juda muhim ahamiyatga ega. Bu usullar talabalarning axloqiy va ma'rifiy rivojlanishini doimiy ravishda kuzatish imkonini beradi, shuningdek, o'qituvchi uchun o'qitish jarayonini yanada samarali qilishga yordam beradi. Abdulla Avloniy asarlarida ta'kidlanganidek, tarbiya faqat bilim uzatish emas, balki shaxsning ichki dunyosini shakllantirish jarayonidir. Shu sababli, baholash va fikr-mulohaza orqali talabaning o'zini anglash darajasini aniqlash, uning kuchli va zaif tomonlarini ko'rsatish, shuningdek, muntazam tarzda ijobiy o'zgarishlarni rag'batlantirish zarur. Bu metodika tarbiya darslarini yanada maqsadga muvofiq va samarali qilishga yordam beradi, talabalarni o'z qobiliyatlari va axloqiy fazilatlarini rivojlantirishga qaratilgan faol ishtirokga undaydi.

Tarbiya darslarini loyihalash jarayonida bir qancha muammolar yuzaga keladi, jumladan vaqt cheklovlari, resurslarning yetishmasligi va talabalar motivatsiyasining pastligi. Vaqt cheklovlari sababli, darslarda barcha muhim jihatlarni to'liq qamrab olish qiyin bo'lishi mumkin, bu esa ta'lim sifatiga salbiy ta'sir ko'rsatadi. Resurslarning chegaralanganligi, jumladan adabiyotlar va o'quv materiallarining yetishmasligi, o'qituvchilarni innovatsion metodlardan foydalanishni cheklaydi. Talabalar motivatsiyasining pastligi esa ularning o'quv jarayonida faol qatnashishini kamaytiradi. Ushbu muammolarni hal qilish uchun, vaqtni samarali boshqarish, mavjud resurslardan ijodiy foydalanish va talabalar uchun qiziqarli, interaktiv darslarni tashkil etish zarur. Shuningdek, Abdulla Avloniy asarlarining ma'nosini chuqur tushuntirish va amaliyotga tatbiq etish orqali talabalar o'rtasida tarbiyaviy motivatsiyani oshirish mumkin.

Milliy ta'lim standartlari va madaniy qadriyatlar muhimligi

Tarbiya darslarini loyihalashda milliy ta'lim standartlariga va madaniy qadriyatlarimizga to'liq muvofiqlik zarur. Bu nafaqat darsning mazmuni va mazmunan to'g'riligini ta'minlaydi, balki uning dolzarbligi va barqarorligini kafolatlaydi. Shunday qilib, Abdulla Avloniy asarlariga asoslangan tarbiya darslari bolalarimizning milliy ruhda shakllanishi uchun mustahkam poydevor bo'ladi.

Maqsadlar	Mazmun	O'qitish usullari	Faoliyatlar	Resurslar	Baholash st
-----------	--------	-------------------	-------------	-----------	-------------

Tarbiya tushunchasi ni aniqlash va uning ahamiyatini tushunish	Abdulla Avloniy asarlaridan tarbiya haqidagi asosiy fikrlar	Ma'ruza, munozara	Talabalar bilan matn tahlili, guruh muhokamasi	Darslik, Abdulla Avloniy asarlari nusxalari	Savol-javob, Yazma ishlar
Insoniy fazilatlarni rivojlantirish	Avloniy ijodida insonparvarlik g'oyalari	Interaktiv suhbat, rol o'ynash	Hayotiy vaziyatlar bo'yicha rol o'yinlar	Video materiallar, posterlar	Amaliy ko'nikmalarni baholash
Axloqiy qadriyatlarini shakllantirish	Avloniy asarlarida axloqiy qadriyatlar	Diskussiya, tahlil	Vazifa yechish, loyiha tayyorlash	Texnika vositalari, Internet resurslari	Loyiha taqdimoti, testlar

Jadval 1: Tarbiya darslarini loyihalash uchun namunaviy shablon

Abdulla Avloniy asarlari tarbiya jarayonida muhim o'rin tutadi, chunki ularning mazmuni o'quvchilarda axloqiy va ma'naviy qadriyatlarni shakllantirish uchun boy manba hisoblanadi. Ushbu asarlar orqali tarbiya texnologiyasini qo'llash nafaqat nazariy bilimlarni, balki amaliy axloqiy qadriyatlarga asoslangan darslarni samarali tashkil etishga yordam beradi. Masalan, Avloniy asarlaridagi qahramonlarning hayotiy voqealari va ularning halol, fidoyi xulq-atvori o'quvchilarda o'zaro hurmat, halollik va mas'uliyat kabi xulq-atvorlarni rivojlantirishda muhim vosita bo'lib xizmat qiladi. Shu orqali ta'lim jarayonida tarbiya texnologiyasi amaliy ishlanib, o'quvchilarning shaxsiyati va ma'naviy dunyosi yetuk bo'lishiga katta hissa qo'shadi.

Abdulla Avloniy asarlari tarbiya darslarini loyihalashda muhim ahamiyatga ega, chunki uning asarlari bolalar va yoshlar uchun yo'naltirilgan qadriyatlarga asoslangan mazmunni aniq va oson tushunarli shaklda taqdim etadi. Avloniy yozuvlari o'zining chuqur ma'naviy maqsadlari, milliy ongni uyg'otish va axloqiy tamoyillarni mustahkamlashga qaratilganligi bilan ajralib turadi. Ushbu asarlar tarbiyaviy jarayonda murabbiylarga o'quvchilarni nafaqat bilim bilan, balki ularning zukkoligi, xarakteri va axloqiy qaror qabul qilish qobiliyatini rivojlantirishda yordam beradi. Shuningdek, Avloniy asarlari orqali tarbiya texnologiyasini qo'llash yoshlarning ijtimoiy munosabatlarini ijobiy shakllantirishga, milliy va umuminsoniy

qadriyatlarni anglashiga imkon yaratadi, bu esa samarali va mazmunli tarbiya darslarini tashkil etishda muhim omil hisoblanadi.

13. Mos matnlarni tanlash usullari: Avloniy asarlarining tarbiyaviy ahamiyatiga qarab va o'quvchilarning yosh hamda qiziqishlariga mos ravishda asarlarni tanlash.
14. Mavzularni ta'lim maqsadlari bilan uyg'unlashtirish: Tarbiya darslarida Avloniy asarlaridagi asosiy g'oyalar va qadriyatlarni ta'lim dasturi va maqsadlari bilan bog'lash.
15. Kontentni yoshga moslashtirish: Turli yosh guruhlar uchun murakkablik darajasini hisobga olib, asarlarni soddalashtirish yoki boyitish, tushunarli va qiziqarli uslubda taqdim etish.
16. Interaktiv metodlarni qo'llash: Talabalar bilan muhokama, dramatizatsiya, guruh ishlari orqali Avloniy asarlarini o'rganishni jonlantirish.
17. Ko'rgazmali materiallardan foydalanish: Tarixiy va madaniy kontekstni yaxshiroq tushunish uchun rasmlar, video materiallar va boshqa resurslardan foydalanish.
18. Tarbiya jarayonida doimiy baholash: O'quvchilarning tushunish darajasini aniqlash uchun muntazam testlar, yozma ishlar va og'zaki savollar qo'llash.
19. Ijtimoiy va madaniy qadriyatlarni targ'ib qilish: Avloniy asarlarida aks etgan milliy va umuminsoniy qadriyatlarni tarbiyaviy jarayonga integratsiyalash.
20. Moslashuvchanlik va innovatsion yondashuv: Ta'lim texnologiyasi doimo rivojlanib borayotganligidan kelib chiqib, Avloniy asarlarini o'qitishda yangi metod va vositalarni qo'llash.

Abdulla Avloniy asarlari asosida tarbiya darslarini loyihalashda turli pedagogik strategiyalarni qo'llash mumkin. Masalan, interaktiv muhokamalar orqali o'quvchilar faolligini oshirish va ularning fikr almashish qobiliyatini rivojlantirish muhimdir. Shu bilan birga, asarlardagi voqealarni tahlil qilish orqali o'quvchilar axloqiy qadriyatlarni chuqurroq tushunishga o'rgatiladi. Rol o'ynash mashqlari esa nafaqat nazariy bilimlarni amaliyotda qo'llashga yordam beradi, balki o'quvchilarda empatiya va mas'uliyat hissini shakllantiradi. Bunday usullar Avloniy ijodining ma'naviy-axloqiy jihatlarini ta'lim jarayoniga samimiy va samarali integratsiya qilish imkonini beradi.

Avloniy asarlarida mujassam topgan tematikalar o'quvchilarning tanqidiy fikrlash va axloqiy asoslash ko'nikmalarini rivojlantirishda muhim omil hisoblanadi. Ushbu asarlarda keltirilgan ma'naviy va ijtimoiy masalalar o'quvchilarga murakkab muammolarni chuqur tahlil qilish va o'z fikrlarini mantiqiy asoslash imkonini beradi. Tarbiya darslarida Avloniy asarlari orqali amalga oshiriladigan yo'naltirilgan tahlil va refleksiya jarayonlari, shuningdek, real hayotiy vaziyatlarga bog'langan amaliy mashg'ulotlar, o'quvchilarda axloqiy qadriyatlarni anglash va ulardan oqilona

foydalanishni rag'batlantiradi. Shu tariqa, Avloniy asarlarining o'quv jarayoniga integratsiyasi talabalarda nafaqat bilimlarni o'zlashtirish, balki ularni hayotiy tajriba asosida tahlil qilish va ijodiy yechimlar ishlab chiqish qobiliyatini ham oshiradi.

Avloniy asari nomi	Tarbiya texnologiyasi vositasi	O'quv uslubi va metodlari
Ma'naviyat maktabi	Interfaol ta'lim platformalari (masalan, Moodle)	Guruhlarda muhokama, rolli o'yinlar, fikr almashish
O'zbek tilining amaliy lug'ati	Multimedia taqdimotlar va audio-vizual materiallar	Vazifalar orqali faol o'rganish, savol-javob metodlari
Adabiyot namunalari	Elektron kitoblar va ta'lim dasturlari	Muqobil o'quv loyihalari, matn tahlili va ijodiy yozish
Tarbiyaviy maqolalar to'plami	Mobil ta'lim ilovalari va onlayn testlar	Individual topshiriqlar, refleksiya, baholash
Diniy ma'rifat asarlari	Virtual laboratoriyalar va simulyatsiyalar	Case-study metodlari, interaktiv seminarlar

Jadval 2: Avloniy asarlari va ularni tarbiya darslarida qo'llash uchun mos tarbiya texnologiyalari va o'quv uslublari bo'yicha solishtirma jadval

Avloniy asarlari yordamida tarbiya texnologiyasining afzalliklari va qiyinchiliklari

Avloniy asarlari tarbiya darslarida o'quvchilarga chuqur axloqiy qadriyatlarni singdirish uchun boy va samarali manba hisoblanadi. Ularning ijtimoiy, ma'naviy mavzulari o'quv jarayonini interaktiv va mazmunli qiladi. Shu bilan birga, asarlarni amaliy darslarda qo'llash murakkabliklar bilan bog'liq: til va mazmunning o'zgarmasligi, zamonaviy o'quvchilar uchun moslashtirish zarurati, hamda o'qituvchilarning metodik tayyorgarligi talab etiladi. Ustozlarga tavsiya qilinadi: Avloniy asarlarini zamon bilan uyg'unlashtirish, o'quvchilarning yoshiga moslashtirish va interaktiv pedagogik yondashuvlarni qo'llash orqali samaradorlikni oshirish.

XULOSA

Xulosa o'rnida shuni aytish joizki, Avloniy asarlarini tarbiya darslarida samarali qo'llash uchun bir nechta muhim amaliyotlarni e'tiborga olish zarur. Eng avvalo, uning asarlaridagi ma'naviy- axloqiy qadriyatlarni o'quvchilarga sodda va aniq tarzda yetkazish, ularning hayotiy tajribalari bilan bog'lash kerak. Tarbiya jarayonida Avloniy tavsiyalarini integratsiyalash, masalan, insho yozish, bahs-munozaralar va rol o'yinlar orqali ta'limni jonlantirish maqsadga muvofiqdir. Shuningdek, dars rejalarida Avloniy fikrlarini zamonaviy pedagogik texnologiyalar bilan uyg'unlashtirish, interaktiv metodlarni qo'llash ta'lim sifatini oshiradi. Yana bir tavsiya – bu asarlar orqali talabalar orasida o'zaro hurmat, vatanparvarlik va halollik kabi fazilatlarni shakllantirishga alohida e'tibor berish. Natijada, Avloniy asarlari asosida ishlab chiqilgan tarbiya texnologiyalari nafaqat nazariy bilimlarni, balki axloqiy rivojlanishni ham ta'minlaydi, bu kelajak avlodning kamoloti uchun poydevor bo'ladi.

Foydalanilgan adabiyotlar

1. Avloniy, A. (2010). Tanlangan asarlar. Toshkent: O'qituvchi.
2. Ergashev, M. (2018). Abdulla Avloniy ijodida ma'naviy-ma'rifiy tarbiya ahamiyati. Pedagogika ilmi, 3, 45-52.
3. Islomov, R. (2021). Abdulla Avloniy asarlarida milliy tarbiya konsepsiyasi. O'zbekiston Fanlari Akademiyasi Xabarlar, 10, 112-118.
4. Qodirov, S. (2015). Tarbiya darslarini loyihalashda innovatsion yondashuvlar. Pedagogik texnologiyalar jurnali, 2, 23-29.
5. Tashkent davlat pedagogika universiteti. (2019). Abdulla Avloniy asarlari asosida

tarbiya metodikasi. Toshkent: Nashr.

6. Mirzaalimova, N. (2020). Abdulla Avloniy va o'rta maktab tarbiyasida uning o'rni. Ta'lim va tarbiya, 4, 60-65.
7. Raximov, D. (2017). Tarbiya darslarida madaniy merosni o'rgatish texnologiyasi. Pedagogika nazariyasi va amaliyoti, 6, 77-84.
8. O'zbekiston Respublikasi Xalq ta'limi vazirligi. (2022). Tarbiya sohasida zamonaviy metodikalar. Toshkent: Maktab.
9. Nematov, A. (2016). Abdulla Avloniy asarlarida zamonaviy tarbiya prinsiplari. Ilm-fan va ta'lim, 1, 33-39.